

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/10593. számú
törvényjavaslat**

**egyres törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával
összefüggő módosításáról**

**Előadó: Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi miniszter**

Budapest, 2013. március

2013. évi ... törvény
egyes törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról

1. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

1. §

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 47. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„47. § Az eljáró bíróság kijelölésére a 45-46. §-ban foglaltak mellett az Alaptörvény 27. cikk (4) bekezdése alapján, a bíróságok szervezetéről és igazgatásról szóló törvény rendelkezései szerint is sor kerülhet. E kijelölésre a külön törvényekben szabályozott nemperes eljárásokban csak akkor kerülhet sor, ha a külön törvény így rendelkezik.”

2. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

2. §

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 20/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20/A. § Az eljáró bíróság kijelölésére a 20. §-ban foglaltak mellett az Alaptörvény 27. cikk (4) bekezdése alapján, a bíróságok szervezetéről és igazgatásról szóló törvény rendelkezései szerint is sor kerülhet.”

3. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítása

3. §

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 186/A. §-ában az „Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése” szövegrész helyébe az „Alaptörvény IX. cikk (6) bekezdése” szöveg lép.

4. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény módosítása

4. §

(1) Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 3. § *e*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„*e*) *civil szervezet*: az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti civil szervezet, amelynek alapszabályában, illetve alapító okiratában a szervezet céljai között a védett tulajdonság pontos meghatározásával

körülírt hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének, illetve társadalmi felzárkózásának elősegítése vagy a védett tulajdonság pontos meghatározásával körülírt emberi és állampolgári jogok védelme szerepel, valamint az adott nemzeti és etnikai kisebbség tekintetében a kisebbségi önkormányzat, továbbá a munkavállalók anyagi, szociális és kulturális, valamint élet- és munkakörülményeivel összefüggő ügyeiben a szakszervezet,”

(2) Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény

a) preambulumban az „esélyegyenlőség” szövegrész helyébe az „esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás” szöveg,

b) 6. § (1) bekezdés d) pontjában az „a társadalmi szervezetek” szövegrész helyébe az „az egyesületek” szöveg,

c) 11. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében az „esélyegyenlőtlenségének felszámolására” szövegrész helyébe az „esélyegyenlőtlenségének felszámolására, illetve tárgyilagos értékelésen alapulóan szükséges társadalmi felzárkózásának elősegítésére” szöveg,

d) 14. § (1) bekezdés f) pontjában a „társadalmi és érdek-képviselői szervezetekkel” szövegrész helyébe a „civil szervezetekkel” szöveg,

e) 18. § (1) bekezdésében a „társadalmi és érdek-képviselői szervezet” szövegrész helyébe a „civil szervezet” szöveg,

f) 20. § (1) bekezdés c) pontjában a „társadalmi és érdek-képviselői szervezet” szövegrész helyébe a „civil szervezet” szöveg

lép.

5. A Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló 2004. évi CXXXVII. törvény módosítása

5. §

A Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló 2004. évi CXXXVII. törvény 22. §-ában az „Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése” szövegrész helyébe az „Alaptörvény IX. cikk (6) bekezdése” szöveg lép.

6. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosítása

6. §

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény

a) 12. § (3) bekezdés *d*) pontjában az „(a továbbiakban együtt: jegyző)” szövegrész helyébe az „(a továbbiakban együtt: jegyző), a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal ügyintézője” szöveg,

b) A 107. § (2) bekezdésében az „a jegyző” szövegrész helyébe az „a 12. § (3) bekezdés *d*) pontjában meghatározott hatóság” szöveg

lép.

7. A gondnokoltak nyilvántartásáról szóló 2010. évi XVIII. törvény módosítása

7. §

A gondnokoltak nyilvántartásáról szóló 2010. évi XVIII. törvény 19. § (1) bekezdésében az „a Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezései” szövegrész helyébe az „az Alaptörvény Záró és vegyes rendelkezések rész 24. pontja” szöveg lép.

8. A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény módosítása

8. §

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 23/A. §-ában az „Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése” szövegrész helyébe az „Alaptörvény IX. cikk (6) bekezdése” szöveg lép.

9. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény módosítása

9. §

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény

a) 203. § 55. pontjában az „ellenérték fejében vagy anélkül közzétett” szövegrész helyébe az „ellenérték nélkül közzétett” szöveg,

b) 229. §-ában az „Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése” szövegrész helyébe az „Alaptörvény IX. cikk (6) bekezdése” szöveg

lép.

10. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény módosítása

10. §

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 2. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, valamint a kihirdetéstől számított harminc napon belül az Alaptörvény és az Alaptörvény módosítása megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények megtartásának vizsgálatát.”

11. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény módosítása

11. §

(1) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 23. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 6. cikk (6) és (8) bekezdése szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.”

(2) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 6. alcíme a következő 23/A. §-sal egészül ki:

„23/A. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény S) cikk (3) bekezdése és 24. cikk (5) bekezdése alapján az elfogadott, de még ki nem hirdetett Alaptörvény vagy Alaptörvény-módosítás megalkotására vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények megtartását az Alaptörvény S) cikk (3) bekezdése és 24. cikk (5) bekezdés a) pontjában meghatározott indítványozásra jogosult által benyújtott, határozott kérelmet tartalmazó indítvány alapján vizsgálja.

(2) Az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 24. cikk (6) bekezdése szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.”

(3) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 24. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az Alkotmánybíróság a jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa határozott kérelmet tartalmazó indítványa alapján akkor vizsgálja, ha az indítványozó álláspontja szerint a jogszabály alaptörvény-ellenessége fennáll.”

(4) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 7. alcíme a következő 24/A. §-sal egészül ki:

„24/A. § (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése alapján a 24. cikk (5) bekezdés b) pontjában meghatározott indítványozásra jogosult által benyújtott, határozott kérelmet tartalmazó indítvány alapján vizsgálja felül az Alaptörvényt, illetve az Alaptörvény módosítását a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében.

(2) Az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 24. cikk (6) bekezdése szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.”

(5) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„25. § (1) Ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

(2) Az indítvány alapján az elnök gondoskodik az ügynek az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti határidő betartását szolgáló időben történő napirendre vételéről.”

(6) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, illetve az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdése alapján, ha

a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és

b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.”

(7) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 40. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Nem hirdethető ki az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása, ha az Alkotmánybíróság a 23/A. §-ban meghatározott eljárásában megállapítja, hogy a megalkotásra vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt követelményeket nem tartották meg.”

(8) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 41. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Ha az Alkotmánybíróság a 24/A. § szerinti eljárásában megállapítja, hogy az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt követelményeknek nem felel meg, az Alaptörvényt, illetve az Alaptörvény módosítását megsemmisíti.”

(9) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 45. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvényt, az Alaptörvény-módosítást vagy az alaptörvényi rendelkezést a kihirdetésére visszamenőleges hatállyal semmisítheti meg.”

(10) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 50. § (2) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az Alkotmánybíróság teljes ülésén dönt)

„*a*) a 23. §-ban, a 23/A. §-ban, a 24/A. §-ban, a 35. §-ban és a 38. §-ban meghatározott eljárásban,”

(11) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.”

(12) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. §-a a következő (1a) és (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A 23/A. § és a 24/A. § szerinti hatáskörök gyakorlására irányuló indítványban foglalt kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli

a) azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza,

b) azokat az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása megalkotására, illetve kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelményeket, amelyeket az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása megsértett,

c) az indokolást arra nézve, hogy az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása miért ellentétes a megalkotására, illetve kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelményekkel,

d) a kifejezett kérelmet az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.

(1b) Az (1a) bekezdésben foglalt eseteken kívül a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli

a) azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza,

b) az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét,

c) a 38. §-ban meghatározott eljárás kivételével az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezést vagy bírói döntést, továbbá a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az Országgyűlés határozatát, illetve a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az alaptörvény-ellenes működést, magatartást vagy hatáskörgyakorlást,

d) az Alaptörvény, illetve a nemzetközi szerződés megsértett rendelkezéseit,

e) az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés vagy – a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén – az Országgyűlés határozata miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az indítványban foglalt kérelem részletes indoklását, valamint

f) a kifejezett kérelmet a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.”

(13) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik. Ez a rendelkezés nem érinti az Alkotmánybíróságnak a 28. § (1) bekezdésében, a 32. § (1) bekezdésében, a 38. § (1) bekezdésében és a 46. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott, hivatalból megtehető megállapításokra vonatkozó hatáskörét, valamint az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdésében foglaltakat.”

(14) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 57. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az Alkotmánybíróság az indítványok érdemében a rendelkezésre álló iratok alapján, valamint az (1a)-(1c) bekezdésben foglaltak szerint – ha az ügy a személyek széles körét érinti – a jogszabály megalkotója, a törvény kezdeményezője, vagy ezek képviselőjének meghallgatása, illetve véleménye megismerése után dönt.”

(15) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 57. §-a a következő (1a)-(1e) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az Alkotmánybíróság a jogszabály megalkotóját és a törvény kezdeményezőjét tájékoztatja a 23-26. §-ban vagy a 32. §-ban foglalt hatáskörében indult eljárásról, és egyidejűleg megküldi részükre az indítványt.

(1b) Ha a jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője – figyelemmel arra is, hogy az ügy a személyek széles körét érinti-e – az ügygel kapcsolatos álláspontjáról az Alkotmánybíróságot tájékoztatni kívánja, véleményét az (1a) bekezdés szerinti tájékoztatástól számított 30 napon belül – soron kívüli eljárás esetén 15, illetve az Alaptörvény 6. cikk (8) bekezdése szerinti eljárásban 5 napon belül – megküldi az Alkotmánybíróságnak. A jogszabály megalkotója és a törvény kezdeményezője megállapodás alapján közös véleményt is kialakíthat.

(1c) A jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője véleményének megküldésével egyidejűleg kérheti az Alkotmánybíróságtól a nyilvános meghallgatás lehetőségének biztosítását. Ez esetben az Alkotmánybíróság 15 napon belül – soron kívüli eljárás esetén 8, illetve az Alaptörvény 6. cikk (8) bekezdése szerinti eljárásban 3 napon belül – a jogszabály megalkotóját, illetve a törvény kezdeményezőjét vagy ezek képviselőjét a teljes ülés keretén belül meghallgatja. A jogszabály megalkotója és a törvény kezdeményezője megállapodás alapján közös képviselőt is állíthat a meghallgatásra.

(1d) A jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője (1b) bekezdés szerinti véleményét az Alkotmánybíróság honlapján közzé kell tenni.

(1e) Az (1c) bekezdés szerinti meghallgatás nyilvános ülésen történik. A nyilvános ülésen a hallgatóság az Alkotmánybíróság elnöke által megjelölt létszámban, az általa kijelölt helyen foglalhat helyet, és a véleménynyilvánítás bármely formájától tartózkodni köteles. Az ülés rendjének megzavarása esetén az Alkotmánybíróság elnöke a hallgatóságot vagy annak egy részét az ülésről kiutasíthatja. Ha minősített adat, személyes adat, üzleti titok vagy törvény által védett más adat védelme érdekében szükséges, a meghallgatás e részét zárt ülésen kell folytatni. Zárt ülés tartását a meghallgatott vagy az Alkotmánybíróság elnöke kérelmezheti, arról a teljes ülés határoz. A meghallgatás jegyzőkönyvét az Alkotmánybíróság honlapján közzé kell tenni.”

(16) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 66. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az Alkotmánybíróság döntését kézbesítés útján közli az indítványozóval, a jogszabály megalkotójával, illetve a törvény kezdeményezőjével, ha ezek az 57. § (1b) bekezdése alapján véleményt adtak, az alkotmányjogi panaszt továbbító bírósággal és azzal az érintettel, akinek a részére a közlést szükségesnek tartja.”

12. §

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény

a) preambulumban és 69. § (2) bekezdésében a „24. cikk (5) bekezdése” szövegrész helyébe a „24. cikk (9) bekezdése” szöveg,

b) 15. § (2) bekezdés d) pontjában a „ha” szövegrész helyébe a „ha az Alkotmánybíróság tagja” szöveg,

c) 41. § (1) bekezdésében a „24-26. §” szövegrész helyébe a „24. § vagy a 25-26. §” szöveg,

d) 41. § (2) bekezdésében a „(4)” szövegrész helyébe a „(4) és (5)” szöveg,

e) 41. § (4) bekezdésében a „33. §-ban” szövegrész helyébe a „33. §-ban és a 33/A. §-ban” szöveg,

f) 44. § (1) bekezdésében az „Alkotmánybíróságnak” szövegrész helyébe az „Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény, az Alaptörvény módosítása és” szöveg, a „más határozatának” szövegrész helyébe a „más határozatának vagy végzésének” szöveg,

g) 45. § (4) bekezdésében az „(1)-(3)” szövegrész helyébe az „(1), (2) és (3)” szöveg,

h) 57. § (2) bekezdésében az „elrendelheti” szövegrész helyébe az „az (1a)-(1c) bekezdés alkalmazásától függetlenül is elrendelheti” szöveg,

i) 57. § (4) bekezdésében a „személyes” szövegrész helyébe a „(2) bekezdés szerint személyes” szöveg,

j) 57. § (5) bekezdésében a „nyilatkozattételre felhívott” szövegrész helyébe a „(2) bekezdés szerint nyilatkozattételre felhívott” szöveg

lép.

13. §

Hatályát veszti az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 51. § (2) és (3) bekezdése, valamint az 52. § (3) bekezdése.

12. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény módosítása

14. §

(1) A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) V. Fejezete helyébe a következő rendelkezés lép:

„V. Fejezet

Az eljáró bíróság kijelölése az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása és a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelése érdekében

17. Az eljáró bíróság kijelölése

62. § (1) Az OBH elnöke az ügyek elbírálására az illetékes bíróság helyett kivételesen más, azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki, ha a bíróságra az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása – a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt – ésszerű időn belül másként nem biztosítható és a kijelölés nem jár a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazására vonatkozó indítványt az ítéletábla elnöke, a törvényszék elnöke, továbbá a legfőbb ügyész teheti meg az OBH elnökénél. Az OBH elnöke az indítványnak akkor adhat helyt, ha az indítvány benyújtását megelőző naptári félév utolsó napján (december 31., illetve június 30.) az indítvány szerinti bíróságon az érintett ügyszakban a munkateher meghaladja az országos átlagot.

(3) Az indítványban meg kell indokolni, hogy a bíróságra érkező ügyek meghatározott csoportja ésszerű időn belül való elbírálása miért nem biztosítható, továbbá fel kell sorolni azokat az ügyforgalmi, személyzeti és egyéb adatokat, amelyek a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhét igazolják.

(4) Ha az OBH elnöke a (2) bekezdés szerinti indítványnak helyt ad, az OBT egyetértésével meghozott határozatában (a továbbiakban: kijelölő határozat) – meghatározott időszakra, de legfeljebb egy évre – kijelöli azon bíróságot vagy bíróságokat, amelyek az indítvánnyal érintett bíróság helyett eljárnak. A kijelöléssel érintett bíróság elnökének véleményét be kell szerezni. Az OBH elnöke kizárólag olyan bíróságot jelölhet ki, amelyen az indítvány benyújtását megelőző naptári félév utolsó napján (december 31., illetve június 30.) az érintett ügyszakban a munkateher az országos átlagot nem érte el. Az OBH elnöke kijelölő határozatában azt az időszakot, amelyre az eljáró bíróságot kijelöli, úgy határozza meg, hogy annak kezdő időpontja ne legyen korábbi, mint a határozat meghozatalát követő 90. nap. Az OBT a kijelölő határozattal kapcsolatos egyetértési jogát az annak meghozatalát követő ülésén gyakorolja.

(5) Az OBH elnöke a kijelölő határozatot az indítvány érkezésétől számított 8 napon belül hozza meg. Határozatában az OBH elnöke megállapítja a (6) és (7) bekezdésben meghatározott ügyek közül azon ügyek csoportját vagy csoportjait, amelyekben más bíróság jár el, és meghatározza azon kijelölt bíróságot vagy bíróságokat, amelyek az érintett ügyeket elbírálják. Ha az OBH elnöke határozatában több bíróságot jelöl ki, meghatározza, hogy mely időszakra mely bíróságot jelöli ki.

(6) Polgári ügyben az eljáró bíróság kijelölésére kerülhet sor

a) azon követelések érvényesítése iránt indított perekben, amelyekben a pertárgy értéke meghaladja a 400 millió forintot,

b) azokban a megállapításra irányuló perekben, amelyek esetében a pertárgy értéke – ha marasztalás kérhető lenne – meghaladná a 400 millió forintot, illetve

c) a kormányzati ellenőrzési szerv által

ca) a kormányzati ellenőrzési szerv ellenőrzései során feltárt, a kormányzati ellenőrzési szerv által ellenőrzött, az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervet és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonba tartozó, állami tulajdonban álló, valamint az állam többségi befolyása alatt lévő gazdasági társaságot megillető, az ellenőrzés tárgyával kapcsolatos polgári jogviszonyból fakadó jog, követelés, egyéb polgári jogi igény érvényesítése iránti, valamint a költségvetési támogatás visszafizetése érdekében a jogosult nevében és helyett indított perekben,

cb) a hatáskörében eljárva megismert szerződés vagy a szerződés egyes rendelkezései semmisségének megállapítása iránt – a közvetlen jogi érdek fennállásának igazolása nélkül – a saját nevében indított perekben.

(7) Az eljáró bíróság kijelölésére a következő büntetőügyekben kerülhet sor, ha a terhelt előzetes letartóztatását elrendelték:

a) hivatali bűncselekmények [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) XV. fejezet IV. cím],

b) közélet tisztasága elleni bűncselekmények [Btk. 250. § (2) bekezdés a) pont, és (3) bekezdés, 255/B. § és 256. §], ha annak elkövetésével

ba) helyi önkormányzat képviselő-testületének tagja, polgármestere, alpolgármestere, képviselő-testülete hivatalának vezető beosztású dolgozója, országgyűlési képviselő, állami vezető, gyanúsítható megalapozottan, illetve elkövetőként kizárólag az e pontban felsorolt személyek valamelyike jöhet szóba, vagy a bűncselekményt e személyek vonatkozásában követik el,

bb) központi költségvetési szerv, a központi államigazgatási szerv, illetve ezek területi szerveinek vezető beosztású dolgozója gyanúsítható megalapozottan, illetve elkövetőként kizárólag az e pontban felsorolt személyek valamelyike jöhet szóba, vagy a bűncselekményt e személyek vonatkozásában követik el,

c) nemzetközi közélet tisztasága ellen elkövetett bűncselekmények (Btk. XV. Fejezet VIII. Cím),

d) bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §), illetve

e) bünszervezetben (Btk. 137. § 8. pont) elkövetett bármely bűncselekmény.

(8) Az OBH elnöke – az OBT egyetértésének megadását követően – haladéktalanul gondoskodik a kijelölő határozatnak a központi honlapon való közzétételéről, továbbá a kijelöléssel érintett bíróságok, valamint – ha a kijelölés büntetőügyet érint – a legfőbb ügyész értesítéséről.

(9) Ha a bírósághoz a kijelölő határozatban megadott időszakban a határozat szerinti ügycsoportba tartozó ügy érkezik, az ügy iratait a bíróság haladéktalanul megküldi a kijelölő határozatban kijelölt bírósághoz. A megküldésről szóló átiratot a központi honlapon közzé kell tenni.

18. Jogorvoslatok

63. § (1) A kijelölő határozattal szemben az, aki jogi érdekét valószínűsíti – a határozatnak a központi honlapon való közzétételétől számított 30 napon belül – fellebbezéssel élhet. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelemnek helye nincs. A fellebbezést az OBH elnökénél írásban kell benyújtani. Fellebbezés benyújtása esetén az OBH elnöke gondoskodik az érintett bíróságok, valamint – ha a kijelölés büntetőügyet érint – a legfőbb ügyész erről való értesítéséről.

(2) A fellebbezést a Kúria 15 napon belül, nemperes eljárásban bírálja el. A fellebbezés elkésettsége esetén a Kúria a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A Kúria a kijelölő határozatot annyiban vizsgálja felül, hogy az OBH elnöke az annak meghozatalára irányadó jogszabályokat megsértette-e.

(3) Ha a Kúria a felülvizsgálat során azt állapítja meg, hogy a kijelölő határozat e törvénynek az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó szabályainak megfelel, a kijelölő határozatot helyben hagyja. Ha a kijelölő határozat e törvénynek az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó szabályainak nem felel meg, a Kúria a határozatot hatályon kívül helyezi. A kijelölő határozatot a Kúria nem változtathatja meg.

(4) A Kúria határozatát az OBH elnökén keresztül kézbesíti a fellebbezés benyújtójának, egyúttal gondoskodik a határozatnak a központi honlapon való közzétételéről. Az OBH elnöke a Kúria határozatáról haladéktalanul értesíti az érintett bíróságokat, valamint – ha a kijelölés büntetőügyet érint – a legfőbb ügyészt. A Kúria határozatának a fellebbezés benyújtója részére történő kézbesítése, illetve a kézbesítés sikertelen volta az eljáró bíróság kijelölését nem érinti.

64. § (1) A 62. § (9) bekezdése szerinti átirattal szemben az érintett peres fél annak a központi honlapon való közzétételétől számított 8 napon belül panasszal élhet. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelemnek helye nincs. A panaszt a Kúriánál írásban kell benyújtani, eggyel több példányban, mint ahány fél a perben érdekelt.

(2) Az érintett peres fél által az (1) bekezdésben foglaltak szerint benyújtott panaszt a Kúria 8 napon belül, nemperes eljárásban bírálja el. A panasz elkésettsége esetén a Kúria azt érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A Kúria az átirat szerinti iratmegküldést annyiban vizsgálja felül, hogy az a kijelölő határozatnak megfelel-e.

(3) Ha a Kúria azt állapítja meg, hogy az átirat szerinti megküldés a kijelölő határozatnak megfelel, a panaszt elutasítja. Ha az átirat szerinti megküldés nem felel meg a kijelölő határozatnak, a Kúria rendelkezik az iratoknak a kijelölő határozat szerinti bírósághoz való megküldése iránt.

(4) A Kúria határozatát kézbesíti a feleknek és az érintett bíróságoknak, egyúttal gondoskodik a határozatnak a központi honlapon való közzétételéről. A Kúria határozatának a felek részére történő kézbesítése, illetve a kézbesítés sikertelen volta a kijelölt bíróság intézkedési kötelezettségeit nem érinti.”

(2) A Bszi. 66. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„66. § Az OBH elnökét az Országgyűlés a határozatlan időre kinevezett és legalább 5 éves bírói szolgálati viszonytal rendelkező bírák közül választja az Alaptörvény 25. cikk (6) bekezdésében foglaltak szerint. Az OBH elnöke nem választható újra.”

(3) A Bszi. 70. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az OBH elnökének megbízatása megszűnik:

a) a megbízatási időtartam leteltével,

b) a bírói szolgálati viszonya megszűnésével,

c) lemondással,

d) az összeférhetetlenség kimondásával,

e) felmentéssel, vagy

f) a tisztségtől való megfosztással.

(2) Az OBH elnöke megbízatásának megszűnését az (1) bekezdés *a)*-*c)* pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés *d)*-*f)* pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az Országgyűlés határoz. A megbízatás megszűnésének kimondásához a képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

(4) A Bszi. 117. § (1) bekezdés *s)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Kúria elnöke)

„*s)* kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, valamint a kihirdetéstől számított 30 napon belül az Alaptörvény és az Alaptörvény módosítása megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények megtartásának vizsgálatát,”

(5) A Bszi. 117. § (1) bekezdése a következő *t)* ponttal egészül ki:

(A Kúria elnöke)

„*t)* ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata a hatáskörébe utal.”

15. §

A Bszi. 62. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Az eljáró bíróság kijelölésére a következő büntetőügyekben kerülhet sor, ha a terhelt előzetes letartóztatását elrendelték:

a) hivatali bűncselekmények [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) XXVIII. Fejezet],

b) korrupciós bűncselekmények [Btk. 294. § (2) és (3) bekezdés, 297. § és 299-300. §], ha annak elkövetésével

ba) helyi önkormányzat képviselő-testületének tagja, polgármestere, alpolgármestere, képviselő-testülete hivatalának vezető beosztású dolgozója, országgyűlési képviselő, nemzetiségi szószóló, állami vezető gyanúsítható megalapozottan, illetve elkövetőként kizárólag az e pontban felsorolt személyek valamelyike jöhet szóba, vagy a bűncselekményt e személyek vonatkozásában követik el,

bb) központi költségvetési szerv, a központi államigazgatási szerv, illetve ezek területi szerveinek vezető beosztású dolgozója gyanúsítható megalapozottan, illetve elkövetőként kizárólag az e pontban felsorolt személyek valamelyike jöhet szóba, vagy a bűncselekményt e személyek vonatkozásában követik el,

c) külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban elkövetett vesztegetés [Btk. 290. § (4) bekezdés], külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy által elkövetett vesztegetés elfogadása [Btk. 291. § (4) bekezdés], külföldi hivatalos személy működésével kapcsolatban elkövetett hivatali vesztegetés [Btk. 293. § (3) bekezdés], külföldi hivatalos személy által elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása [Btk. 294. § (4) bekezdés], külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban elkövetett befolyás vásárlása [Btk. 298. § (2) bekezdés], külföldi hivatalos személlyel kapcsolatban elkövetett befolyás vásárlása [Btk. 298. § (3) bekezdés], külföldi hivatalos személlyel kapcsolatban elkövetett befolyással üzérkedés [Btk. 299. § (3) bekezdés],

d) bünszervezetben részvétel (Btk. 321. §), illetve

e) bünszervezetben (Btk. 459. § 1. pont) elkövetett bármely bűncselekmény.”

16. §

A Bszi.

a) 67. § (2) bekezdésében a „b)–i) pontjában” szövegrész helyébe a „b)–f) pontjában” szöveg,

b) 103. § (2a) bekezdés b) pontjában a „meghatározza az eljáró bíróság kijelölésénél figyelembe veendő elveket az OBH elnökének azon jogköre” szövegrész helyébe az „egyetértési jogot gyakorol az OBH elnökének azon határozata” szöveg,

c) 166. § (2) bekezdés d) pontjában az „a társadalmi szervezet” szövegrész helyébe az „az egyesület” szöveg,

d) 175. §-ában a „25. cikk (7) bekezdése” szövegrész helyébe a „25. cikk (8) bekezdése” szöveg lép.

17. §

Hatályát veszti a Bszi.

a) 69. § (2) bekezdésében az „– az elnöki tisztség érintése nélkül –” szövegrész,

b) 75. § (1) és (2) bekezdésében az „– és bírói szolgálati viszonya korábban nem szűnt meg –” szövegrész,

c) 76. § (4) bekezdés b) pontjában az „az OBT által meghatározott elvek figyelembevételével” szövegrész,

d) 77. § (3) bekezdésében, valamint 117. § (2) bekezdésében az „a bíróságok hivatalos honlapján és” szövegrész.

13. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény módosítása

18. §

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.)

10. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A pályázati felhívást a bíróságok hivatalos lapjában, valamint a bíróságok központi internetes honlapján (a továbbiakban: központi honlap) bárki számára hozzáférhető módon közzé kell tenni.”

19. §

A Bjt.

a) 104/A. § (3) bekezdésében az „a bíróságok központi internetes honlapján” szövegrész helyébe az „a központi honlapon” szöveg,

b) 213. § (1) bekezdésében az „a társadalmi szervezetek” szövegrész helyébe az „az egyesületek” szöveg,

c) 237. § (1) bekezdésében a „25. cikk (7) bekezdése” szövegrész helyébe a „25. cikk (8) bekezdése” szöveg

lép.

20. §

(1) Hatályát veszti a Bjt. 161. §-a.

(2) Hatályát veszti a Bjt. 21. § (3) bekezdésében az „a bíróságok hivatalos honlapján és” szövegrész.

14. Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény módosítása

21. §

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 11. § (2) bekezdés *h*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A legfőbb ügyész)

„*h*) kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, valamint a kihirdetéstől számított 30 napon belül az Alaptörvény és az Alaptörvény módosítása megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények megtartásának vizsgálatát;”

15. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosítása

22. §

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

a) 18. § (1) bekezdésében a „valamint a jegyző” szövegrész helyébe az „a jegyző, valamint a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal ügyintézője” szöveg,

b) 18. § (2) bekezdésében az „a jegyző az (1) bekezdés szerinti” szövegrész helyébe az „a jegyző, valamint a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal ügyintézője” szöveg

lép.

16. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása

23. §

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény

a) preambulumban a „37. cikk (5) bekezdése” szövegrész helyébe a „37. cikk (7) bekezdése” szöveg,

b) 34. § b) pontjában az „a Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezései 29. cikk (1) bekezdésében” szövegrész helyébe az „az Alaptörvény 37. cikk (6) bekezdésében” szöveg lép.

17. Az emberiség elleni bűncselekmények büntetendőségéről és elévülésének kizárásáról, valamint a kommunista diktatúrában elkövetett egyes bűncselekmények üldözéséről szóló 2011. évi CCX. törvény módosítása

24. §

Az emberiség elleni bűncselekmények büntetendőségéről és elévülésének kizárásáról, valamint a kommunista diktatúrában elkövetett egyes bűncselekmények üldözéséről szóló 2011. évi CCX. törvény

a) 4. §-ában az „Alaptörvény Átmeneti Rendelkezései 2. cikk (2) és (3) bekezdésében” szövegrész helyébe az „Alaptörvény U) cikk (7) és (8) bekezdésében” szöveg,

b) 7. §-ában az „Alaptörvény Átmeneti Rendelkezései 2. cikk (2) és (3) bekezdése” szövegrészek helyébe az „Alaptörvény U) cikk (7) és (8) bekezdése” szöveg

lép.

18. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosítása

25. §

(1) Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 2. § (2) bekezdés *p*) és *q*) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A házelnök)

„p) e törvényben meghatározott esetekben gyakorolja rendészeti, illetve fegyelmi jogkörét,

q) az Országgyűlési Őrség irányításával összefüggésben kiadja az Országgyűlési Őrség Szervezeti és Működési Szabályzatát.”

(2) Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 53. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A házelnök az e törvényben és az Alaptörvényben meghatározottak szerint gyakorolja rendészeti jogkörét. A tárgyalási és szavazási rend fenntartása érdekében az ülést vezető alelnök is rendészeti jogkört gyakorol az e törvényben és az Alaptörvényben meghatározottak szerint.”

(3) Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 142. § (3) bekezdésében a „társadalmi szervezet” szövegrész helyébe a „civil szervezet” szöveg lép.

(4) Hatályát veszti az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 127. § (1) bekezdésében az „a házelnök irányítása alatt álló” szövegrész.

19. Az egyes házsabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat egyes rendelkezéseinek a hatályon kívül helyezése

26. §

Hatályát veszti az egyes házsabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 109. §-a.

20. Záró rendelkezések

27. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba.

(2) A 15. § 2013. július 1-jén lép hatályba.

28. §

(1) A 9. alcím az Alaptörvény IX. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(2) A 11. alcím az Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(3) A 12. alcím az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(4) A 19. § *a*) pontja és a 20. § (1) bekezdése az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdése, valamint 26. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(5) A 14. alcím az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(6) A 15. alcím az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(7) A 16. alcím az Alaptörvény 40. cikke alapján sarkalatosnak minősül.

(8) A 25. § (1), (2) és (4) bekezdése, valamint a 19. alcím az Alaptörvény 5. cikk (4) és (7) bekezdése alapján a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadandó házszabályi rendelkezésnek minősül.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Országgyűlés március 11-én fogadta el az Alaptörvény negyedik módosítását (a továbbiakban: Módosítás), amely április 1-jén lép hatályba. A Kormány áttekintette a változtatásokból eredő jogalkotási feladatokat, és – figyelemmel arra, hogy az Alaptörvény Záró rendelkezések 4. pontja alapján az Alaptörvény végrehajtása érdekében szükséges törvényjavaslatokat a Kormány terjeszti az Országgyűlés elé – benyújtja az egyes törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslatot (a továbbiakban: javaslat).

A javaslat érdemben módosítja egyrészt a bírósági ügyáthelyezésre vonatkozó, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényben foglalt rendelkezéseket, másrészt a Módosításból következő új elemekkel egészíti ki az Alkotmánybíróságról szóló törvényt.

Mindkét említett módosítás garanciális jellegű változtatásokat eredményez, az alábbiak szerint.

Az „ügyáthelyezésre” a legfőbb ügyész nem lesz jogosult, az Országos Bírósági Hivatal elnöke pedig csak a javaslat szerint sarkalatos törvényben előre meghatározott ügycsoportok tekintetében lesz jogosult az eljáró bíróság kijelölésére, megerősített garanciális elemek mellett. A javaslat törvényi szinten is átvezeti a Kúria elnöke és a legfőbb ügyész – Módosításból következő – új, utólagos alkotmánybírósági normakontroll kezdeményezésére vonatkozó hatáskörét, amely kiterjed az Alaptörvénnyel vagy az Alaptörvény módosításával kapcsolatos formai alkotmánybírósági kontroll kezdeményezésére is. Fontos újítása még a javaslatnak, hogy kizárja az Országos Bírósági Hivatal elnökének újrapályaíthatóságát.

Az Alkotmánybíróság esetében a javaslat törvényi szinten is rögzíti az új hatáskörökből – így az Alaptörvény és módosítása előzetes és utólagos alkotmánybírósági felülvizsgálatának lehetőségéből – fakadó változtatásokat, valamint – a testület eljárásának átláthatóbbá tétele érdekében – részletesen meghatározza a Módosítás által megerősített, a felek meghallgatására, illetve a nyilvánosság biztosítására vonatkozó eljárásrendet. Emellett a javaslat a jogérvényesítés lehetőségének szélesebb körűre nyitása érdekében eltörli az alkotmányjogi panasz eljárásban a kötelező jogi képviselést. Ennek során a javaslat figyelemmel volt az Alkotmánybíróság 42/2012. (XII. 20.) AB határozatára is.

A javaslat nem érinti a Nemzeti Emlékezet Bizottsággal, valamint a politikai reklámok médiában való megjelenésével összefüggő rendelkezéseket, a közterületi tartózkodás szabályozását, illetve az egyházakkal kapcsolatos szabályozást, ezek a szabályozás egyéb összefüggéseire tekintettel külön törvényjavaslatokban jelennek meg.

A javaslat a fentiek mellett a Módosításból következően kiegészíti az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvényt a társadalmi felzárkóztatás céljára való utalásokkal, és végrehajtja az Országgyűlési Őrség alaptörvényi nevesítéséből fakadó, az Országgyűlésről szóló törvényben szükséges változtatásokat, továbbá elvégzi a technikai jellegű, elsősorban az alaptörvényi hivatkozások megváltozásából eredő korrekciókat is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1-2. §-hoz

A Módosításra tekintettel szükségessé vált az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényben foglalt szabályok átfogó módosítása. Az újraszabályozás egyúttal szükségessé teszi a jogintézményre a polgári perrendtartásról szóló törvényben és a büntetőeljárásról szóló törvényben szereplő utalás pontosítását is, különös tekintettel arra, hogy a jövőben az Országos Bírósági Hivatal elnöke egyedi ügyekben nem, kizárólag sarkalatos törvényben előre meghatározott ügycsoportok tekintetében lesz jogosult kijelölni az eljáró bíróságot.

A 3., 5., 8. és 23. §-hoz

A javaslat a Módosítás miatt megváltozott számozású alaptörvényi rendelkezésekre tekintettel módosítja az alaptörvényi hivatkozásokat az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvényben, a Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló 2004. évi CXXXVII. törvényben, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvényben, valamint a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvényben.

A 4. §-hoz

A Módosítás értelmében az Alaptörvény XV. cikk (4) bekezdése az esélyegyenlőség megvalósulásának elősegítése mellett kifejezetten nevesítve utal a társadalmi felzárkózás elősegítésére. A javaslat a Módosításban foglaltakkal összhangban jeleníti meg az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény egyes rendelkezéseihez kapcsolódóan a társadalmi felzárkózás elősegítését is. A javaslat emellett az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény fogalomrendszerével összhangban a „társadalmi és érdek-képviselési szervezet” helyett a „civil szervezet” fogalmat vezeti be az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben.

A 6. §-hoz

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 12. § (3) bekezdés d) pontjában a képviselő-testület hivatala ügyintézőjére való utalás 2013. január 1-jén veszítette hatályát. Ezt azért indokolt visszaemlíteni a törvénybe, mert az Alaptörvény 34. cikk (3) bekezdése szerinti lehetőséget a Ket. 12. § (4) bekezdése csak további, a Ket. alkalmazására vonatkozó szabályozás mellett teszi lehetővé a (3) bekezdés e) pontja szerinti esetben (ahova a képviselő-testület hivatalának ügyintézője is besorolható lenne).

Ehhez kapcsolódóan a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságokra vonatkozó, a Ket. 107. § (2) bekezdésében foglalt szabályt is a korábbi szövegállapotnak megfelelően kell módosítani.

A 7. és 24. §-hoz

A javaslat Magyarország Alaptörvényének Átmeneti rendelkezései Módosítás által történt hatályon kívül helyezésére tekintettel módosítja a gondnokoltak nyilvántartásáról szóló 2010. évi XVIII. törvényben, valamint az emberiesség elleni bűncselekmények büntetendőségéről és elévülésének kizárásáról, valamint a kommunista diktatúrában elkövetett egyes bűncselekmények üldözéséről szóló 2011. évi CCX. törvényben foglalt hivatkozásokat.

A 9. §-hoz

A javaslat módosítja a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: médiatörvény) politikai reklámra vonatkozó meghatározását tekintettel arra, hogy a Módosítás alapján a jövőben a televíziós és rádiós műsorszolgáltatásban politikai reklám egyenlő feltételek mellett, ellenérték nélkül lesz közölhető. A javaslat emellett a Módosítás által megváltoztatott alaptörvényi számozás miatt a médiatörvény vonatkozó hivatkozását is pontosítja.

A 10. §-hoz

Mivel a Módosítás új hatáskörként nevesítette az Alaptörvény és módosítása eljárási követelményeknek megfelelő elfogadása és kihirdetése alkotmánybírói vizsgálatát, valamint ennek kezdeményezésére utólagos eljárásban az alapvető jogok biztosát is felhatalmazta, a javaslat ennek megfelelően e hatáskör nevesítésével kiegészíti az alapvető jogok biztosáról szóló törvényt.

A 11-13. §-hoz

A javaslat a Módosítás 11. és 12. cikkéből következően több ponton érinti, kiegészíti az Alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvényt (a továbbiakban: Abtv.).

A Módosítás – összhangban a korábbi Alkotmányon alapuló alkotmánybírói joggyakorlattal – új hatáskörként megteremtette az Alaptörvény és annak módosítása előzetes, valamint – határidő megszabásával – utólagos alkotmánybírói kontrolljának lehetőségét a megalkotásra vonatkozó eljárási szabályok megtartása tekintetében. A javaslat ennek megfelelően kiegészíti az Abtv-t az új eljárásra vonatkozó szabályokkal, meghatározva a jogkövetkezményeket, illetve érintve az indítvány határozottságára vonatkozó szabályt is.

A Módosítás azon eleme, mely a bírói kezdeményezésre történő normakontroll esetére – a perek további elhúzódásának megakadályozására, a tisztességes eljáráshoz való jogra tekintettel – 30 napos határidőt szab az Alkotmánybírószámára, szintén átvezetésre kerül az Abtv-n a javaslat által, csakúgy, mint az egyházak elismerése kapcsán a Módosítással nevesített alkotmányjogi panasz-benyújtás lehetősége.

A javaslat végrehajtja, kibontja a Módosítás felek meghallgatására és nyilvánosság biztosítására vonatkozó rendelkezését. A javaslat szerint az Alkotmánybírószám értesíti a jogszabály megalkotóját és a törvény kezdeményezőjét a normakontroll vagy alkotmányjogi panasz- eljárás indulásáról, illetve megküldi a vonatkozó indítványt. Ezt követően, amennyiben a jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője – figyelemmel arra is, hogy az ügy a személyek széles körét érinti-e – az ügyel kapcsolatos álláspontjáról az Alkotmánybírószámot tájékoztatni kívánja, lehetőséget kap arra, hogy véleményét az említett tájékoztatástól számított 30 napon belül [soron

kívüli eljárás esetén 15, illetve az Alaptörvény 6. cikk (8) bekezdése szerinti eljárásban 5 napon belül] megküldje az Alkotmánybíróságnak. A jogszabály megalkotója és a törvény kezdeményezője közös vélemény kialakításában is megállapodhat.

Emellett a javaslat alapján a jogszabály megalkotója, illetve a törvény kezdeményezője – véleményének megküldésével egyidejűleg – kérheti az Alkotmánybíróságtól a nyilvános meghallgatás lehetőségének biztosítását. Ez esetben az Alkotmánybíróság 15 napon belül [soron kívüli eljárás esetén 8, illetve az Alaptörvény 6. cikk (8) bekezdése szerinti eljárásban 3 napon belül] a jogszabály megalkotóját, illetve a törvény kezdeményezőjét vagy ezek képviselőjét a teljes ülés keretén belül meghallgatja. A jogszabály megalkotója és a törvény kezdeményezője ez esetben is felléphet közösen: közös képviselőt is állíthat a meghallgatásra. Az eljárás ezen szakasza lehetőséget teremt a jogalkotónak, hogy megvilágítsa a testület számára az adott jogszabály megalkotásával elérni kívánt célját, illetve az egyes szabályozási megoldások motivációit.

A javaslat az eljárás ezen szakaszának nyilvánosságát is biztosítja a vélemény honlapon való közzétételének kötelezettségével, illetve a nyilvános meghallgatás előírásával.

A javaslat az Alkotmánybíróság 42/2012. (XII. 20.) AB határozatára is figyelemmel eltörli az alkotmányjogi panasz eljárásban a kötelező jogi képviseletet. Az Alkotmánybíróság az idézett határozatában ugyanis leszögezte: „az alkotmányjogi panasz az alapvető jogok védelmére szolgáló eszköz lévén, az alapvető jogokkal esik egy tekintet alá, ezért nem tekinthető alkotmányosnak az alkotmányjogi panasz kizárása a „szociálisan hátrányos helyzetben levők” számára biztosított jogi segítségnyújtásból”. A javaslat ezért a határozatban foglaltakat megértve, a kötelező jogi képviselet eltörlésével szélesebb kör számára teszi elérhetővé a jogérvényesítés e fórumát.

A javaslat a fentiek mellett hatályon kívül helyezi az alaptörvényi szintre került szabályt az indítványhoz kötöttséggel összefüggésben.

A 14. §-hoz

A Módosítás szükségessé teszi a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvénynek az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó rendelkezései módosítását. A módosítás célja annak biztosítása, hogy az eljáró bíróság kijelölésére előre meghatározott, törvény adta keretek között, gyors és hatékony eljárásrend alapján kerüljön sor, amely az ügyek ésszerű időn belül való elbírálását és a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelését is biztosítja.

A javaslat alapján az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöke a törvényszék vagy az ítéletábla elnöke, illetve a legfőbb ügyész indítványára határozatot hoz arról, hogy valamely bíróság helyett, egy meghatározott időszakon belül a bíróságra érkező, meghatározott ügycsoportba tartozó ügyekben más bíróság vagy bíróságok fognak eljárni. Erre abban az esetben van lehetőség, ha a bíróságnak – fél év ügyforgalmi statisztikai adatai alapján – az országos átlagot meghaladó ügyteherrel kell megbirkóznia. Az OBH elnöke olyan bíróságokat jelöl ki eljáró bíróságnak, amelyek leterheltsége – fél év ügyforgalmi statisztikai adatai alapján – nem éri el az országos átlagot. A törvény meghatározza azon ügycsoportokat, amelyek esetében a jogszabály alapján illetékes bíróság helyett más bíróság jelölhető ki.

A javaslat olyan konstrukciót hoz létre, amely az eljáró bíróság kijelölésének egyediesített rendszere helyett törvényben előírt, a jövőben érkező ügyekre vonatkozó, objektív szempontokon

alapuló, az eseti mérlegelést nélkülöző eljárásrendet vezet be az ügyek ésszerű időn belül való elbírálása és a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelése érdekében.

Az OBH elnökének a fentiek szerinti intézkedése az Országos Bírói Tanács (OBT) ellenőrzése alatt áll, amennyiben az OBH elnöke az eljáró bíróságot kijelölő határozatát az OBT egyetértésével hozhatja meg. Ezen túlmenően a javaslat mind az OBH elnökének határozata, mind az az alapján fogantatosított intézkedés ellen jogorvoslatot biztosít.

Az OBH elnökének határozatát a Kúria fellebbezés alapján felülvizsgálja. A fellebbezés benyújtásához a fellebbező részéről jogi érdek valószínűsítése szükséges. A Kúria felülvizsgálata formai, eljárási kérdések vizsgálatára terjed ki. Ennek alapján a Kúria a határozatot helybenhagyja vagy hatályon kívül helyezi, azonban meg nem változtathatja.

A javaslat az ügyek tényleges továbbításában esetlegesen felmerülő szabálytalanságok esetére is meghatározza a Kúria jogorvoslati szerepét, és biztosítja az érintett peres felek panaszhoz való jogát. Ez esetben a Kúria azt vizsgálja, hogy az OBH elnökének kijelölő határozatában foglaltak szerint került-e sor az egyes érintett ügyek továbbítására a kijelölt bírósághoz.

A javaslat a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény módosítása körében az eljáró bíróság kijelölésének megreformálásán túl további módosításokat is tartalmaz, így kizárja, hogy az OBH elnökét újra lehessen választani. Arra tekintettel, hogy a Módosítás a Kúria elnökével azonos jogállást biztosít az OBH elnökének, a javaslat összhangba hozza az OBH elnöke megbízatásának megszűnéséhez vezető okok rendszerét a Kúria elnökénél alkalmazott megoldással. Mivel a Módosítás a Kúria elnöke számára is biztosítja az Alkotmánybíróság eljárása kezdeményezésének lehetőségét valamely jogszabály alaptörvény-ellenessége, valamint az Alaptörvény és módosítása elfogadása és kihirdetése eljárási követelményeinek megtartása kérdésében, a módosítás eme új hatásköröket beilleszti a Kúria elnöke feladatkörét meghatározó rendelkezések közé.

A 15. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a büntető törvénykönyvről szóló új, 2012. évi C. törvény 2013. július 1-jén hatályba lép, az eljáró bíróság kijelölésének az egyes ügycsoportokat meghatározó szabályait összhangba kell hozni az új szabályozással. Ezért 2013. július 1-jével a büntető ügycsoportokat összefoglaló rendelkezéseket a változó törvényi tényállásokra utaló új hivatkozások váltják fel.

A 16-17. §-hoz

A javaslat szövegcsérés módosításokat hajt végre annak érdekében, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény más rendelkezései összhangban legyenek a törvénynek a Módosítás miatt megváltozó, a fentiekben ismertetett szabályaival, valamint ugyanezen célból a törvény egyes rendelkezéseinek bizonyos szövegrészeit hatályon kívül helyezi.

A 18-20. §-hoz

A javaslat módosítja a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényt is. Ez részben szintén a Módosítással összefüggésben szükségessé váló módosításokat takarja (ilyen az Alaptörvényre vonatkozó merev hivatkozás korrekciója és az OBH elnöke illetményére és juttatásaira vonatkozó egyik szabály hatályon kívül helyezése), részben pedig a központi honlapra vonatkozó rendelkezéseket pontosítja.

A 21. §-hoz

Mivel a Módosítás a legfőbb ügyész számára is biztosítja az Alkotmánybíróság eljárása kezdeményezésének lehetőségét valamely jogszabály alaptörvény-ellenessége, valamint az Alaptörvény és módosítása elfogadása és kihirdetése eljárási követelményeinek megtartása kérdésében, a módosítás eme új hatásköröket beilleszti a legfőbb ügyész feladatkörét meghatározó rendelkezések közé.

A 22. §-hoz

Az Alaptörvény 34. cikk (3) bekezdésének módosítása az államigazgatási feladattal felruházható személyek körét az önkormányzati szférában kiterjeszti a polgármester és a megyei képviselő-testület elnöke mellett a képviselő-testület hivatalának vezetőjére (jegyző, főjegyző) és annak ügyintézőjére (pl. anyakönyvvezető) is.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 18. §-a rendelkezik az államigazgatási feladatok ellátásának kereteiről (utasításadási jog kizárása a képviselő-testület részéről államigazgatási ügyekben, költségvetési finanszírozás kérdése), e keretek között indokolt az Alaptörvény szerinti szövegezés egyértelmű feltüntetése. A változtatás nem érinti a Mötv. 18. § (1) bekezdése szerinti feltételt, az megvalósul a hatályos szabályozási környezetben az anyakönyvvezetői feladatok – mint tipikusan a fenti körbe eső feladatok – tekintetében, többletköltséget tehát nem jelent.

A 25. §-hoz

A javaslat az Országgyűlési Őrség alaptörvényi nevesítésére tekintettel technikai módosítást hajt végre az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényen, mivel az őrségre és a házelnök fegyelmi és rendészeti jogkörére vonatkozó hatáskörök már nem közvetlenül e törvényből, hanem az Alaptörvényből következnek. Pontosítja a javaslat emellett a törvény társadalmi szervezetekre vonatkozó fogalomhasználatát, összhangba hozva azt az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény fogalomrendszerével.

A 26. §-hoz

A javaslat – mivel törvényben normatív határozat módosítására nem, csak teljes vagy egyes rendelkezéseire kiterjedő hatályon kívül helyezésére van lehetőség – az Alaptörvényből fakadó módosítások végrehajtása közül az egyes hárszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozatban csak azon alaptörvényi szabályozást nyert rendelkezés hatályon kívül helyezésére szorítkozik, mely az Alaptörvény aláírásával kapcsolatos házelnöki határidőt határozza meg. A szabály tehát országgyűlési határozati szintről alaptörvényi szintre került.

A 27-28. §-hoz

A javaslat záró – hatálybaléptető és a sarkalatosságról tájékoztató – rendelkezéseit tartalmazza.